

บทความวิจัย (Research Article)

การวิเคราะห์เปรียบเทียบการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทย และประเทศนิวซีแลนด์

Comparative Admission Analysis of Higher Education in Thailand and New Zealand

ปาริชาติ โพธิ¹, พัทชนา อินทรธัมมี^{1*}, สิทธิกร สุมาลี², วิภารัตน์ แสงจันทร์^{2*}

Parichart Pothi¹, Phatchana Intharatsami^{1*}, Sitthikorn Sumalee², Wiparat Sangchan^{2*}

บทคัดย่อ

บทความนี้นำเสนอการวิเคราะห์เปรียบเทียบการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทย และประเทศนิวซีแลนด์ โดยเป็นการวิเคราะห์เอกสาร และวิเคราะห์ผลด้วยวิธีการพรรณนาในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ 1) จุดมุ่งหมายของการคัดเลือก 2) ระบบการคัดเลือก 3) คุณวุฒิการเข้าศึกษา 4) องค์ประกอบของการสอบคัดเลือก 5) เกณฑ์การพิจารณาในการคัดเลือก 6) การนำผลคะแนนที่ประเมินไปใช้ 7) หน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบ และ 8) การบริหารและการจัดการประเมิน ซึ่งข้อเสนอแนะสำหรับการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย มีดังนี้ 1) การคัดเลือกควรเชื่อมโยงระบบการศึกษาตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาถึงระดับอุดมศึกษา 2) การคัดเลือกควรพิจารณาข้อสอบที่เป็นมาตรฐานระดับชาติ 3) การคัดเลือกควรพิจารณาโครงสร้างแบบของการสอบคัดเลือก 4) การคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาควรมีการจัดตั้งหน่วยงานกลางหรือองค์กรกลางที่ดูแลรับผิดชอบระบบการคัดเลือก และ 5) การคัดเลือกควรพิจารณาจำนวนชั่วโมงในการบริการชุมชน

คำสำคัญ: การคัดเลือกบุคคล, สถาบันอุดมศึกษา

¹ นิสิตปริญญาโทศึกษาศาสตร์ สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

² อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

¹ Doctoral Student in Curriculum and Instruction, Faculty of Education Kasetsart University, Thailand

² Department of Education, Faculty of Education, Kasetsart University, Thailand.

*Corresponding author, E-mail: Parichartpothi@gmail.com

Abstract

This article presents a comparative admission analysis of higher education in Thailand and New Zealand. This is the qualitative study of document analysis for comparison of the admission in higher education in various dimensions such as 1) The aim of the selection 2) Selection system 3) Qualifications for admission 4) Elements of the entrance exam 5) The criteria for selection 6) Application of evaluation scores 7) Responsible Agency and 8) Administration and evaluation management. Also, suggestions for admission in higher education that appropriate to the context of Thailand are as follows: 1) Education management for high education should be linked to higher education. 2) National standard exam should be considered. 3) Exam patterns should be reduced. 4) Central organization or agency should be established to manage admission system. and 5) The selection should consider the number of hours in community service .

Keywords: Admission, Higher Education

บทนำ

การศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นการเรียนรู้ที่สำคัญเพื่อเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการ และเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อันเป็นปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนาประเทศ ด้วยเหตุนี้ระบบการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจึงจำเป็นต้องมีระบบการคัดเลือกเพื่อให้ได้บุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ ความถนัดตรงตามสาขาวิชาที่เรียน ตลอดจนมีบุคลิกภาพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่อการเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยกระบวนการคัดเลือกของแต่ละประเทศย่อมแตกต่างกันไปตามสภาพบริบท และความสอดคล้องกับระบบการศึกษาของประเทศนั้นๆ

ประเทศนิวซีแลนด์เป็นอีกหนึ่งประเทศที่มีแนวทางการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาที่น่าสนใจ เนื่องด้วยมีระบบการศึกษาที่เรียกว่า "ระบบการศึกษาแบบไร้รอยต่อ" โดยมีความต่อเนื่องกันตั้งแต่การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจนกระทั่งสู่การศึกษาในระดับอุดมศึกษา ความโดดเด่นของระบบการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของนิวซีแลนด์มีประเด็นที่น่าสนใจ และสามารถเป็นแนวทางและข้อเสนอแนะสำหรับการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของการคัดเลือก

การคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทย และประเทศนิวซีแลนด์มีจุดมุ่งหมายหลักของการคัดเลือกที่คล้ายคลึงกัน เนื่องด้วยปัจจุบันการสอบคัดเลือกเพื่อรับสมัครบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษามีอัตราการแข่งขันกันอยู่ในระดับที่สูง แต่มหาวิทยาลัยสามารถรับผู้เรียนเข้าศึกษาได้จำนวนจำกัด ระบบของการคัดเลือกจึงเป็นกระบวนการใช้เครื่องมือหรือวิธีการในการคัดเลือกผู้เรียนเพื่อให้ได้ผู้เรียนที่มีคุณสมบัติ มีความรู้ความสามารถสอดคล้องกับสาขาวิชาที่เรียน ดังจุดมุ่งหมายการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทย สมาคมอธิการบดีแห่งประเทศไทย [1] กล่าวถึงวัตถุประสงค์ไว้คือ เพื่อส่งเสริมให้การเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นไปตามปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และเป็นการคัดเลือกผู้เรียนที่มีความรู้ความสามารถสอดคล้องกับสาขาวิชาที่เรียน

ส่วนจุดมุ่งหมายการคัดเลือกที่มีความแตกต่างกัน กล่าวคือ ประเทศนิวซีแลนด์ [2] ได้ส่งเสริมการศึกษาในระดับที่สูงกว่าระดับมัธยมศึกษา และมุ่งเน้นการคัดเลือกผู้เรียนเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานโดยมีการเชื่อมโยงระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับตลาดแรงงาน เพื่อคัดเลือกผู้เรียนให้ตรงกับความรู้ความสามารถ และเตรียมความพร้อมผู้เรียนสู่ตลาดแรงงาน จุดเด่นในส่วนนี้สะท้อนถึง การคัดเลือกทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพ อันจะเป็น

ปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนา และเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศได้

ด้วยเหตุนี้ สิ่งที่ต้องพิจารณาจุดมุ่งหมายของการคัดเลือก นอกจากการได้ผู้เรียนที่มีความเหมาะสมกับสาขาวิชาที่เรียนแล้ว จะดำเนินการอย่างไรเพื่อให้การคัดเลือกได้ผู้เรียนที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต จึงน่าจะเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญของการคัดเลือกผู้เรียนเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาอีกประการหนึ่งด้วย

2. ระบบการคัดเลือก

ระบบการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยมีระบบการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษามาตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2504 และมีการเปลี่ยนแปลงระบบการคัดเลือกเพื่อให้สอดคล้องกับระบบการศึกษาของประเทศไทยที่ปรับเปลี่ยนตามยุคสมัยจนถึงปัจจุบันระบบการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้มีระบบการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในสถาบัน อุดมศึกษาทั้งสถาบันของรัฐและเอกชน โดยมีรูปแบบการคัดเลือก 3 แนวทาง [3] คือ

1. ระบบการรับตรง มี 2 รูปแบบ คือ ระบบรับตรงปกติ (Direct admission) เป็นการคัดเลือกโดยคณะวิชาหรือมหาวิทยาลัย ตามความพร้อมในการรับสมัครและสอบคัดเลือก และระบบรับตรงผ่าน Clearinghouse เป็นระบบที่มหาวิทยาลัยได้เข้าร่วมโครงการคัดเลือกร่วมกัน

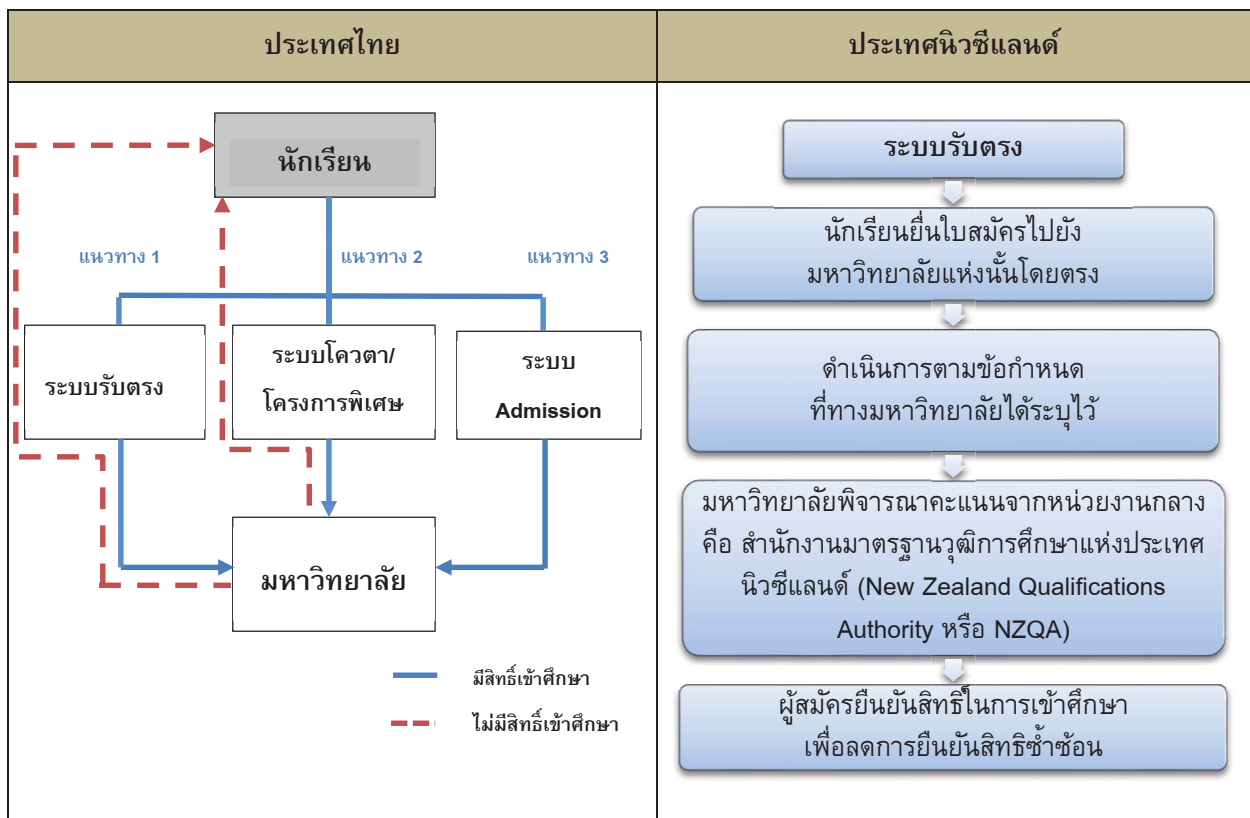
2. ระบบโควตา /โครงการพิเศษเป็นการคัดเลือกโดยใช้เกณฑ์ตามโครงการพิเศษต่างๆ หรือ ภูมิลำเนาในพื้นที่เขตบริการของสถาบันอุดมศึกษานั้น ๆ

3. ระบบกลาง (Admissions) คือระบบการคัดเลือกที่จัดขึ้นโดยหน่วยงานกลาง และเป็นการคัดเลือกผู้เรียนเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยรอบสุดท้ายของกระบวนการคัดเลือก

ส่วนระบบการสอบคัดเลือกในสถาบันอุดมศึกษาของเทศนิวซีแลนด์ [4] ได้มีระบบการคัดเลือกเพียงระบบเดียว คือ ระบบรับตรง โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกสมัครตามคณะและมหาวิทยาลัยที่ตนเองสนใจ

การเปรียบเทียบระบบการคัดเลือกของประเทศไทยกับนิวซีแลนด์ แสดงดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบรูปแบบการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

หากกล่าวถึงระบบการคัดเลือกเพื่อศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทยจะพบว่ามีช่องทาง และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเลือกเข้าสู่ระดับอุดมศึกษาได้หลายแนวทาง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับคะแนน เกณฑ์/คุณสมบัติเฉพาะของผู้เรียนที่มีสิทธิ์ในการสมัครเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาแห่งนั้น ข้อดีของการคัดเลือกตามแนวทางที่ 1 และแนวทางที่ 2 คือ มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งสามารถกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกเองและคัดเลือกผู้เรียนได้ตามมาตรฐานทางวิชาการที่ต้องการ อีกทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถสอบได้หลายครั้ง และมีโอกาสเลือกคณะ/สาขาวิชาได้มากกว่า ส่วนข้อด้อยคือ การสลับเปลี่ยนงบประมาณทั้งในส่วนของรัฐ เนื่องด้วยค่าใช้จ่ายในการจัดทำข้อสอบมาตรฐาน ข้อสอบของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่ง และส่วนของผู้เรียนด้านค่าใช้จ่ายในการสมัครและการเดินทางของผู้เรียนด้วย

ส่วนการคัดเลือกของประเทศนิวซีแลนด์มีเพียงรูปแบบเดียวทั้งประเทศ รูปแบบดังกล่าวอาจ

สะท้อนข้อดี คือ ผู้เรียนไม่ต้องกังวลเรื่องการสมัครสอบ การเดินทางและการสอบหลายครั้ง ส่วนมหาวิทยาลัยได้ผู้เรียนที่มีความสามารถอย่างแท้จริง เนื่องด้วยเกิดจากความสนใจของผู้เรียนอย่างแท้จริงมิใช่การสมัครเพื่อให้มีสถานที่เรียน อีกทั้งการพิจารณาการคัดเลือกทุกมหาวิทยาลัยได้พิจารณาคะแนนจากหน่วยงานกลางเพียงจุดเดียว คือสำนักงานมาตรฐานวุฒิการศึกษาแห่งประเทศนิวซีแลนด์ (New Zealand Qualifications Authority หรือ NZQA) จึงทำให้เกิดมาตรฐานของระบบการคัดเลือกด้วย

3. คุณวุฒิการศึกษา/ คุณสมบัติเฉพาะ

คุณวุฒิการศึกษาเป็นเกณฑ์พื้นฐานที่ผู้สมัครระบบการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อมหาวิทยาลัยในประเทศไทย [3] และประเทศนิวซีแลนด์ได้กำหนดคุณวุฒิการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย (University Entrance) [4] ไว้เบื้องต้น ดังตารางการเปรียบเทียบคุณวุฒิการศึกษา และคุณสมบัติเฉพาะ ดังนี้

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบคุณวุฒิการเข้าศึกษา/คุณสมบัติเฉพาะ

คุณวุฒิการเข้าศึกษา/ คุณสมบัติเฉพาะ	ประเทศไทย	ประเทศนิวซีแลนด์
* คุณสมบัติทั่วไป /บังคับ	1. เป็นผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 6 หรือสำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 2544 หรือประกาศนียบัตรอื่นที่กระทรวงศึกษาธิการเทียบเท่า 2. เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติเฉพาะตามที่คณะ/สาขาวิชากำหนด 3. เป็นผู้ไม่มีโรคติดต่อร้ายแรง โรคที่สังคมรังเกียจ หรือโรคสำคัญที่จะเป็นอุปสรรคต่อการศึกษา	1. ผู้สมัครต้องได้รับประกาศนียบัตรระดับชาติในความสำเร็จทางการศึกษา (The National Certificate of Educational Achievement Programme: NCEA) อยู่ใน Level 3 2. ผู้สมัครต้องผ่านเงื่อนไขบังคับ คือผล NCEA หมวดการอ่านและการเขียน (Literacy) ครบ 10 หน่วยกิต และหมวดวิชาคำนวณ (Numeracy) ครบ 10 หน่วยกิต และเรียนให้ครบหน่วยกิต 5 กลุ่มรายวิชา เพื่อเข้าศึกษาต่อสาขา/คณะในมหาวิทยาลัย 3. ผู้สมัครที่มีอายุ 16 ปี (ต่ำกว่าเกณฑ์ที่รับสมัคร) หรืออายุเกิน 20 ปีขึ้นไป หรือผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงาน และมีคะแนนครบตามที่กำหนดไว้ สามารถยื่นคะแนนเพื่อคัดเลือกในบางสาขา/คณะได้ ซึ่งทางมหาวิทยาลัยอาจจะพิจารณาคะแนนและคุณสมบัติอีกครั้งเป็นกรณีเฉพาะรายบุคคล
* คุณสมบัติเฉพาะ	1. การสอบวิชาความถนัดเฉพาะด้านตามเกณฑ์ที่คณะ/สาขาวิชากำหนด 2. มหาวิทยาลัยอาจระบุความต้องการหรือเอกสารที่เฉพาะ ดังเช่น Portfolio หรือใบรับรองความประพฤติ เป็นต้น	1. มหาวิทยาลัยอาจมีวิชาเฉพาะที่กำหนด (ขึ้นอยู่กับแต่ละสาขา) ซึ่งผู้เรียนต้องได้รับหน่วยกิตก่อนที่ผู้เรียนจะยื่นใบสมัคร 2. มหาวิทยาลัยอาจระบุความต้องการหรือเอกสารที่เฉพาะ ดังเช่น Portfolio หรือใบรับรองความประพฤติ เป็นต้น

คุณวุฒิการเข้าศึกษาดังกล่าวเป็นคุณวุฒิพื้นฐานสำหรับผู้เรียนที่จะสมัครสอบตามระบบของทบวงมหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษา โดยตารางข้างต้นบ่งชี้ถึงคุณวุฒิที่น่าสนใจของการคัดเลือก

ผู้เรียนเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของประเทศนิวซีแลนด์ นับเป็นคุณวุฒิที่ยืดหยุ่นต่อผู้เรียนไม่ว่าจะเป็นระดับอายุที่ระบุคุณสมบัติให้ผู้ที่ไม่ถึงเกณฑ์แต่มีความพร้อมและคะแนนในระดับที่สามารถยื่นใบสมัครได้ สามารถมีโอกาสในการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อ หรือบุคคลที่มีประสบการณ์ในการทำงานสามารถมีสิทธิ์ยื่นใบสมัครได้ จุดดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงการเปิดโอกาสทางการศึกษาให้ผู้เรียนโดยไม่จำกัดอายุ และให้โอกาสผู้เรียนที่มีประสบการณ์ในการทำงานสามารถสมัครเรียนในระดับอุดมศึกษาช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนในสาขาที่สอดคล้องกับการทำงาน

และตรงกับความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง อีกทั้งสอดคล้องกับตลาดแรงงานในปัจจุบันได้เป็นอย่างดี ซึ่งในอดีตประเทศไทยได้มีระบบของการสอบเทียบเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนที่มีอายุต่ำกว่าเกณฑ์แต่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมสามารถสมัครเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้ แต่เนื่องด้วยการศึกษาถึงผลกระทบด้านต่างๆ ของระบบการสอบเทียบจึงได้ตัดเกณฑ์คุณสมบัติข้อนี้ออกไป รวมทั้งข้อจำกัดของผลคะแนนจากการสอบที่มีอายุเพียง 2 ปี จึงนับเป็นการตัดโอกาสของผู้ที่สนใจสมัครไว้โดยอัตโนมัติ

4. องค์ประกอบของการสอบคัดเลือก

องค์ประกอบที่ใช้ในระบบการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทย [1] และประเทศนิวซีแลนด์ [5] สะท้อนให้เห็นว่านักเรียน 1 คน ต้องดำเนินการสอบ ดังนี้

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบองค์ประกอบของการสอบคัดเลือก

ประเทศไทย	ประเทศนิวซีแลนด์
1. การสอบในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเพื่อให้ได้ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย (GPAX) 2. การสอบวิชาสามัญ 9 วิชา ประกอบด้วย ภาษาไทย สังคมศึกษา ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ 1 (สายวิทย์ และศิลป์คำนวณ) ฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา คณิตศาสตร์ 2 (สายศิลป์ภาษา) และวิทยาศาสตร์พื้นฐาน ซึ่งคะแนนสามารถนำมาใช้ในการรับตรง และโควตาเพียงเท่านั้น แต่ไม่ได้ใช้ในการคัดเลือกกระบบ Admissions ส่วนกลาง 3. การสอบ O-NET (Ordinary National Educational Test) เพื่อวัดความรู้และความคิด ครอบคลุม 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และภาษาอังกฤษซึ่งนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทุกคนต้องสอบ 4. การสอบ GAT (General Aptitude Test) เป็นการทดสอบวิชาความถนัดทั่วไป โดยเนื้อหาจะประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ความสามารถในการอ่าน/การเขียน/การคิดเชิงวิเคราะห์และการแก้ปัญหา ส่วนที่ 2 ความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ 5. การสอบ PAT (Professional and Academic Aptitude Test) เป็นการทดสอบความถนัดทางวิชาชีพและวิชาการ เพื่อวัดความรู้ที่เป็นพื้นฐานที่จะเรียนต่อในวิชาชีพนั้นๆ กับศักยภาพที่จะเรียนในวิชาชีพนั้นๆ	1. นักเรียนต้องสะสมคะแนนรายวิชา (Credit) ไว้ตั้งแต่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งหน่วยการเรียนรู้ภาคบังคับด้านการอ่าน การเขียน และการคำนวณ และหน่วยการเรียนรู้ใน 5 กลุ่มรายวิชาตามความมุ่งหวังของผู้เรียนเพื่อเตรียมเข้าสู่สาขา/คณะในมหาวิทยาลัย โดยมีหน่วยงานสำนักงานมาตรฐานวุฒิการศึกษาแห่งประเทศนิวซีแลนด์ (NZQA) บันทึกข้อมูลผลการเรียนและมอบประกาศนียบัตรระดับชาติในความสำเร็จทางการศึกษา (NCEA) โดยมาตรฐานของ NCEA จะมี 2 ประเภทได้แก่ หน่วยมาตรฐาน (unit standards) และมาตรฐานความสำเร็จ (achievement standards) โดยหน่วยมาตรฐานจะเป็นการทดสอบภายในจากครูในโรงเรียนโดยประเมินว่านักเรียนสามารถผ่านมาตรฐานหรือไม่ ในขณะที่มาตรฐานความสำเร็จจะเป็นการประเมินภายในจากคณะครูในโรงเรียน หรือการประเมินภายนอกตอนปลายปีหรือประเมินจากข้อสอบมาตรฐานทั่วประเทศ โดยการประเมินจะมีเกรดสี่ระดับ ได้แก่ เกรดไม่ผ่าน (not achieved) นักเรียนไม่สามารถแสดงถึงมาตรฐาน เกรดสอบผ่าน (achieved) นักเรียนที่ผ่านด้วยผลงานที่น่าพอใจ เกรดดีมาก (merit) นักเรียนที่มีผลงานดีมาก เกรดดีเลิศ (excellence) นักเรียนที่มีผลงานโดดเด่น โดยแต่ละวิชาจะประกอบด้วยจำนวนเครดิต และระดับความสำเร็จของแต่ละมาตรฐาน การที่ผู้เรียนจะสำเร็จได้รับประกาศนียบัตร NCEA นั้น นักเรียนจะต้องได้จำนวนเครดิตในแต่ละระดับที่ได้กำหนดไว้

อาจกล่าวได้ว่าการคัดเลือกผู้เรียนเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาในประเทศไทยมุ่งเน้นการสอบเพื่อเข้าสู่มหาวิทยาลัย โดยมุ่งให้ผู้เรียนประมวลความรู้ที่เรียนมาและใช้เข้าสอบในแต่ละรายวิชาที่ได้กำหนดไว้ และมุ่งเน้นการเรียนเพื่อมีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า (GPAX) ในคะแนนที่สูงเพื่อเป็นองค์ประกอบในการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา แต่ในประเทศนิวซีแลนด์ได้จัดการศึกษาเป็น "ระบบการศึกษาไร้รอยต่อ" เพื่อให้ผู้เรียนเก็บสะสมหน่วยการเรียนรู้ไปสู่สถาบัน การศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่ต้องการได้ โดยทั้งนี้ขึ้นอยู่กับคะแนนที่นักเรียนได้สะสมไว้ในระดับมัธยมศึกษาด้วย องค์ประกอบของการสอบดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าประเทศไทยมีการจัดสอบหลายครั้ง สิ่งดังกล่าวย่อมก่อให้เกิดความเครียดกับผู้เรียน สาเหตุของการกวดวิชาที่เพิ่มขึ้นเพื่อให้ได้คะแนนที่ดี และมีค่าใช้จ่ายในการสอบแต่ละ

ครั้ง ส่วนการเก็บหน่วยการเรียนรู้ของประเทศนิวซีแลนด์ จะดำเนินการไปตามระดับความรู้ของผู้เรียนตั้งแต่ผู้เรียนเริ่มศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจบจนเข้าสู่การศึกษาในระดับอุดมศึกษา ซึ่งการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของประเทศนิวซีแลนด์รูปแบบดังกล่าวนับเป็นการเตรียมความพร้อมผู้เรียนก่อนเข้าสู่การศึกษาในระดับ อุดมศึกษาได้เป็นอย่างดีและเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

5. เกณฑ์การพิจารณาในการคัดเลือก

เกณฑ์การพิจารณาในการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทยระบบการรับตรง และโควตานั้นแต่ละสถาบันจะเป็นผู้กำหนดสัดส่วนคะแนนไว้ โดยผู้สมัครต้องตรวจสอบคุณสมบัติและคุณสมบัติเฉพาะรวมทั้งองค์ประกอบไว้อย่างละเอียด ส่วนการรับบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในระบบ

กลาง (Admission) [1] ปีการศึกษา 2558 จะพิจารณาจากองค์ประกอบและค่าร้อยละดังนี้

1. GPAX	20%
2. O-NET (5 กลุ่มสาระวิชา)	30%
3. GAT (General Aptitude Test)	10-50%
4. PAT (Professional Aptitude Test)	0-40%
รวม	100%

การพิจารณาระบบการคัดเลือก Admission สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) จะนำคะแนนสอบรายวิชาที่ผู้เรียนสอบ และคะแนนผลการเรียนเฉลี่ยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (GPAX) มาพิจารณาดัดสินผลตามอันดับของการสมัครในมหาวิทยาลัยที่ผู้สมัครได้เลือกไว้

ส่วนเกณฑ์การพิจารณาในการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของประเทศนิวซีแลนด์จะพิจารณาจากองค์ประกอบของคุณวุฒิการเข้าศึกษา (University Entrance) เป็นหลัก [4] และมหาวิทยาลัยอาจจะเพิ่มเพิ่มเติมของแต่ละคณะ/สาขาตามที่มหาวิทยาลัยได้กำหนดไว้ โดยการพิจารณาคัดเลือกมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งจะระบุเกณฑ์คะแนนขั้นต่ำของแต่ละคณะและสาขาไว้ โดยพิจารณาจากองค์ประกอบดังนี้

1. ได้รับประกาศนียบัตร NCEA ในระดับ 3
2. ผ่านเงื่อนไขบังคับรายวิชาด้านการอ่านเขียนและด้านการคำนวณ
3. ผู้เรียนต้องได้รับประกาศนียบัตร NCEA ใน 5 กลุ่มวิชาเพื่อเป็นส่วนประกอบในการพิจารณาการเลือกสาขา /คณะที่ผู้เรียนสนใจ

โดยทุกมหาวิทยาลัยจะได้รับข้อมูลผลคะแนนสะสมหน่วยการเรียนรายวิชาต่าง ๆ จากส่วนกลาง คือ สำนักงานมาตรฐานวุฒิการศึกษาแห่งประเทศไทย นิวซีแลนด์ (New Zealand Qualifications Authority หรือ NZQA) เพื่อพิจารณาคำนวณคะแนนในการคัดเลือกผู้เรียนเข้าศึกษาต่อไป ดังนั้นข้อดีของเกณฑ์การคัดเลือกของประเทศนิวซีแลนด์ คือ การพิจารณาผลการเรียนสะสมประกาศนียบัตร NCEA ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความสามารถและความสนใจจากกลุ่มรายวิชาในสาขา/คณะที่ตนเองมุ่งหวังตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอน

ปลาย และต่อยอดไปสู่การเรียนในระดับอุดมศึกษาจากความสนใจของผู้เรียนอย่างแท้จริง

6. การนำผลคะแนนที่ประเมินไปใช้

การนำผลคะแนนที่ประเมินไปใช้ในระบบการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยมีรูปแบบของการสอบและการส่งผลคะแนนที่ประเมินเพื่อคัดเลือกผู้เรียนเข้าสู่คณะ/มหาวิทยาลัยเพียงวัตถุประสงค์เดียว แต่จุดเน้นที่ผู้เขียนบทความจะกล่าวถึงคือ ผลคะแนนการเรียนสะสมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (GPAX) ในการคัดเลือกรูปแบบ admission จำนวน 20% จุดเด่นในส่วนนี้แสดงให้เห็นว่าผู้เรียนต้องตั้งใจเรียนตลอดการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเพื่อคะแนนจะเป็นส่วนสำคัญประกอบการพิจารณา โดยคะแนนในส่วนนี้จะมาจากการสอบที่จัดขึ้นภายในของแต่ละโรงเรียน (กลางภาค ปลายภาค และคะแนนเก็บ) โดยเนื้อหาทั้งหมดในการออกข้อสอบจะอิงจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีหน่วยงานที่รับผิดชอบ คือ โรงเรียนที่อยู่ภายใต้กระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้พิจารณาให้คะแนนในส่วนนี้

ส่วนประเทศนิวซีแลนด์ผลคะแนนจะเป็นการสะสมหน่วยกิตเพื่อให้ได้ประกาศนียบัตร NCEA สำหรับประกอบการพิจารณาคัดเลือกเข้าทำงานของนายจ้าง หรือศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา โดยจะมีหน่วยงานที่รับผิดชอบ คือ สำนักงานมาตรฐานวุฒิการศึกษาแห่งประเทศนิวซีแลนด์ (NZQA) จะรับผิดชอบด้านประกาศนียบัตรระดับชาติในความสำเร็จทางการศึกษา (NCEA) เพื่อเป็นคุณวุฒิหลักสำหรับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของประเทศนิวซีแลนด์ โดยประกาศนียบัตร NCEA มี 3 ระดับ คือ ระดับ 1, 2 และ 3 ซึ่งนักเรียนจะได้รับประกาศนียบัตร NCEA ระดับ 1 ใน Year 11 ระดับ 2 ใน Year 12 และระดับ 3 ใน Year 13

เมื่อนักเรียนเข้าสู่ระบบ NCEA จะมีการสอบวัดผลทั้งภายใน และภายนอก เพื่อประเมินผลการเรียนที่นักเรียนได้รับตลอดทั้งภาคการศึกษา โดยการสะสมหน่วยกิต มีขั้นตอนดังนี้

1. นักเรียนต้องเรียนรายวิชาที่อยู่ในหมวดบังคับด้าน Numeracy (วิชาคำนวณ) และด้าน Literacy

(การอ่านและการเขียน) อย่างน้อยหมวดละ 1 วิชา ในระดับ Year 11 (NCEA Level I) และใน Year 12 (NCEA Level II)

2. นักเรียนต้องเรียนรายวิชาเพื่อต่อยอดการเรียนรู้สาขาที่ตนเองสนใจในระดับมหาวิทยาลัย จำนวน 5 กลุ่มวิชา โดยการเรียนแต่ละระดับผู้เรียนจะต้องสะสมหน่วยกิตของรายวิชาให้ครบตามที่หน่วยงาน NCEA ได้กำหนดไว้

3. การสอบมีการวัดผลแบ่งออกเป็น การทดสอบภายในโรงเรียนแต่ละภาคการศึกษา (Internal Assessment) และการทดสอบภายนอกในระดับชาติ (External Assessment) โดยจะจัดสอบทุกปีในช่วงเดือนพฤศจิกายน

ดังนั้น การนำผลคะแนนที่ประเมินไปใช้ใน ประเทศไทยเป็นการนำผลคะแนนจากการสอบไปใช้ในการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ส่วนประเทศนิวซีแลนด์ เมื่อเรียนครบหน่วยกิตจะได้รับประกาศนียบัตรระดับชาติในความสำเร็จทางการศึกษา (NCEA) สำหรับเป็นใบเบิกทางในการเข้าทำงานที่ได้รับการยอมรับจากหน่วยงานต่างๆ ในประเทศนิวซีแลนด์ หรือผู้เรียนที่มีความสนใจเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาทั้งภายในประเทศ และประเทศอื่นๆ ดังเช่น มหาวิทยาลัยในประเทศออสเตรเลีย มหาวิทยาลัย อ็อกซ์ฟอร์ดในประเทศ สหราชอาณาจักร และมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดในประเทศสหรัฐอเมริกาให้การยอมรับผลการเรียนในประกาศนียบัตร NCEA ไว้ด้วย

7. หน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยจะประกอบด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดสอบและบริการการทดสอบ และหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องกับการกำกับ ดูแลการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา และมีหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) หรือเรียกโดยย่อว่า สทศ. มีหน้าที่ในการดูแลเรื่องการจัดสอบ และบริการการทดสอบที่เกี่ยวข้องกับการเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วย O-NET, GAT PAT, 9 วิชาสามัญ

2. สมาคมอธิการบดีแห่งประเทศไทย หรือเรียกโดยย่อว่า สอท. มีหน้าที่ดูแลและให้ข้อมูลเกี่ยวกับการคัดเลือกเข้าศึกษาในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ด้วยระบบกลาง (Admissions) และระบบรับตรงผ่าน Clearinghouse ทั้งการสมัครสอบหรือการยืนยันสิทธิ์เคลียร์ริงเฮ้าส์

3. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) เป็นหน่วยงานของรัฐที่ได้รับมอบหมายจากที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) ให้มีบทบาทดำเนินการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาในระบบกลาง (ADMISSIONS)

4. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน (สพฐ.) เป็นหน่วยงานที่กำหนดและวางมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาให้กับโรงเรียนต่างๆ โดยโรงเรียนมีบทบาทสอนนักเรียนตามหลักสูตร และออกข้อสอบวัดผลการเรียนตามมาตรฐานให้สอดคล้องตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้

ส่วนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาของประเทศนิวซีแลนด์ [7] มีดังนี้

1. สำนักงานมาตรฐานวุฒิการศึกษาแห่งประเทศนิวซีแลนด์ (New Zealand Qualifications Authority หรือ NZQA) จะเป็นหน่วยงานใหญ่ในการดูแลประกาศนียบัตรระดับชาติในความสำเร็จทางการศึกษา หรือ ประกาศนียบัตร NCEA (The National Certificate of Educational Achievement (NCEA)) โดยมีบทบาทดังนี้

1.1 ด้านการมอบประกาศนียบัตร NCEA ให้ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

1.2 ด้านการจัดรายวิชาต่างๆ สำหรับผู้เรียน อีกทั้งหน่วยงานดังกล่าวอนุญาตให้โรงเรียนสามารถพัฒนาหลักสูตรในการเรียนรู้เพื่อให้เหมาะสมสำหรับความต้องการของนักเรียนสำหรับสาขาวิชาที่ตนเองสนใจ

1.3 ด้านการทดสอบและประเมินผล โดยวิธีการประเมินแบบผสมผสานกันระหว่างการประเมินภายใน (ตามที่แต่ละโรงเรียนกำหนดและ ให้คะแนน) และการประเมินภายนอก (การสอบระดับชาติ)

1.4 ด้านการตรวจสอบกรอบมาตรฐานวุฒิ การศึกษาของนิวซีแลนด์ (New Zealand Qualifications Framework หรือ NZQF) ซึ่ง NZQF เป็นหน่วยงานที่ดูแลวุฒิการศึกษาที่ผ่านการรับรองคุณภาพภายในประเทศนิวซีแลนด์ วุฒิการศึกษาทั้งหมดที่แสดงรายการไว้ใน NZQF จะผ่านการรับรองแล้วโดยสำนักงานมาตรฐานวุฒิการศึกษาแห่งประเทศนิวซีแลนด์ (New Zealand Qualifications Authority หรือ NZQA) และจากทบวงมหาวิทยาลัยนิวซีแลนด์ (Universities New Zealand) ว่ามีคุณภาพอยู่ในระดับสูง ตรงสาขาวิชา และเหมาะสมตามวัตถุประสงค์ทางการศึกษา อีกทั้งสามารถตรวจสอบความยุติธรรมในการประเมินผลทั้งหมดได้

1.5 ด้านการจัดเก็บผลคะแนนของผู้เรียน และรายงานผลการศึกษาต่อไปยังมหาวิทยาลัยที่ผู้เรียนได้สมัครไว้

2. ทบวงมหาวิทยาลัยนิวซีแลนด์ (Universities New Zealand) เป็นหน่วยงานที่กำกับดูแลมหาวิทยาลัยต่างๆ ให้ดำเนินการสอดคล้องตามกฎคุณภาพทางการศึกษาที่กำหนดโดย NZQA โดยทบวงมหาวิทยาลัยนิวซีแลนด์ได้จัดตั้งคณะกรรมการการศึกษาระดับอุดมศึกษา (Tertiary Education Commission) ตรวจสอบพิจารณาคุณภาพทางวิชาการตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ และจัดตั้งคณะทำงานภายนอกดูแลกำกับรวมทั้งตรวจสอบคุณภาพระดับนานาชาติด้วย

3. คณะกรรมการควบคุมคุณภาพการศึกษาแห่งนิวซีแลนด์ (The New Zealand Qualifications Authority) รับผิดชอบในการดูแลการพัฒนา และการสร้างความมั่นคงระบบคุณภาพการศึกษาของประเทศนิวซีแลนด์

หน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบดังกล่าวข้างต้นประเทศนิวซีแลนด์มีรูปแบบและบทบาทหน้าที่แตกต่างกันอย่างชัดเจนในการดูแลระบบการเรียน ระบบการคัดเลือก และระบบการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีการจัดตั้งหน่วยงานกลาง คือ สำนักงานมาตรฐานวุฒิการศึกษาแห่งประเทศนิวซีแลนด์ (New Zealand Qualifications Authority หรือ NZQA) เสมือนเป็นศูนย์กลางของระบบการคัดเลือกผู้เรียนเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา โดยเริ่มตั้งแต่การเป็นหน่วยงานมอบประกาศนียบัตร NCEA

ให้ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นศูนย์กลางการจัดรายวิชาต่างๆ สำหรับผู้เรียน ด้านการทดสอบและประเมินผล ด้านจัดเก็บผลคะแนนของผู้เรียนและรายงานผลไปยังมหาวิทยาลัยที่ผู้เรียนได้สมัครไว้ นับเป็นหน่วยงานกลางเพื่อคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาอย่างครบวงจร ดังที่ประเทศสหราชอาณาจักรได้มีหน่วยงานกลาง คือ UCAS (The Universities and Colleges Admissions Service) ในการดูแลระบบการรับสมัครกลางและข้อมูลของการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่ออย่างครอบคลุมทุกด้านเช่นเดียวกัน

8. การบริหารและการจัดการประเมิน

ระบบการบริหารและการจัดการประเมินด้านต่างๆ เป็นด้านที่สำคัญเพื่อให้การคัดเลือกผู้เรียนเข้าศึกษาต่อได้มีระบบการจัดการ การมอบหมายงาน และความรับผิดชอบบรรลุผลตามความประสงค์ไว้ ซึ่งสิ่งสำคัญคือ การมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย และทุกภาคส่วนงาน ดังการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยจึงได้จัดตั้งหน่วยงานในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) ที่ประชุมอธิการบดีเป็นองค์กรอิสระ เป็นศูนย์กลางการประสานความร่วมมือ ความคิด การสร้างสรรค์ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่เกี่ยวกับกิจการอุดมศึกษาของประเทศ และยึดหลักความเป็นอิสระของแต่ละสถาบัน เพื่อประโยชน์โดยรวมของระบบการอุดมศึกษาของประเทศ บทบาทของที่ประชุมอธิการบดีฯ นั้นจึงขึ้นอยู่กับมติของมหาวิทยาลัย/สถาบันสมาชิกเป็นหลักสำคัญ

2. สถาบันอุดมศึกษา เป็นสถาบันที่มีกฎหมายจัดตั้งมหาวิทยาลัยโดยมีบทบัญญัติให้มหาวิทยาลัยเป็นสถาบันทางวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง สร้างบัณฑิต วิจัย เป็นแหล่งรวมสติปัญญา และบริการทางวิชาการแก่สังคม และมีอำนาจหน้าที่ กำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาได้เองตามที่เห็นสมควร โดยกำหนดให้สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจและหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย

ด้านการบริหารและการจัดการประเมินระบบ การคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของ ประเทศนิวซีแลนด์ มีดังนี้

1. กรอบคุณวุฒิแห่งชาติของประเทศ นิวซีแลนด์ (NQF) [8] อยู่ภายใต้หน่วยงานสำนักงาน มาตรฐานคุณวุฒิการศึกษาแห่งประเทศนิวซีแลนด์ (New Zealand Qualifications Authority หรือ NZQA) โดยเป็น ระบบกรอบคุณวุฒิกลางที่เชื่อมโยงการศึกษา ทุกระดับ (Meta-framework) และเป็นหน่วยงานที่ดูแล กำกับพื้นฐาน “หน่วยการเรียนรู้” (Unit of Learning) ซึ่งประกอบไปด้วยหน่วยการเรียนรู้ “หน่วยมาตรฐาน” (Unit standard) และ “มาตรฐานความสำเร็จ” (Achievement standard) โดยหน่วยงานดังกล่าวมีความมุ่งหมายที่จะนำไปสู่การพัฒนามาตรฐานและ คุณวุฒิของแต่ละระดับเพื่อให้มีมาตรฐานในระดับที่ ยอมรับและเชื่อถือได้

ด้านการบริหารและการจัดการประเมินของ ทั้ง 2 ประเทศ สะท้อนบทบาทที่สำคัญเหมือนกันใน ด้านการดำเนินงานเพื่อให้ระบบการคัดเลือกเข้าศึกษา ต่อในระดับอุดมศึกษาทำงานอย่างเป็นระบบและมี ประสิทธิภาพอย่างสูงสุด ด้านการบริหารของ ประเทศ นิวซีแลนด์นับเป็นแนวทางที่ดีสำหรับการดำเนินงาน และการบริหารที่ประสานงานร่วมกันในส่วนของ หน่วยงานต่างๆ โดยมีหน่วยงานหลักคือ สำนักงาน มาตรฐานคุณวุฒิการศึกษาแห่งประเทศนิวซีแลนด์ (NZQA) แต่มีการกระจายบทบาทและอำนาจหน้าที่ที่ แตกต่างกันไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการคัดเลือกบุคคล เข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่เหมาะสมกับบริบท ของประเทศไทย

1. การคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อควร เชื่อมโยงระบบการศึกษาตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอน ปลายถึงการเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ดังประเทศนิวซีแลนด์ที่พิจารณาผลการเรียนสะสม ตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยเป็นระบบให้ ผู้เรียนสะสมหน่วยกิตและเลือกเรียนกลุ่มรายวิชาตาม ความ สามารถและความสนใจเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ สาขา/คณะที่ตนเองมุ่งหวัง และเมื่อผู้เรียนสะสมหน่วย

กิต ครบจะได้รับประกาศนียบัตรระดับชาติใน ความสำเร็จทางการศึกษา (NCEA) เพื่อต่อยอดเข้า ศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาต่อไป

2. การคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาควรพิจารณา ข้อสอบที่เป็นมาตรฐานระดับชาติ โดยลดการสอบเพื่อ เป็นแนวทางการลดความเครียดให้แก่ผู้เรียน สาเหตุ การกวดวิชา และลดความซ้ำซ้อนของการสอบ ดัง ประเทศไทยเด็กนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เมื่อจะสอบคัดเลือกเข้าสู่ระดับอุดมศึกษาต้องมีการสอบ วิชาสามัญ 9 วิชา การสอบ O-NET GAT PAT หรือ การสอบในระบบรับตรงหรือโควตาต่าง ๆ ผลของการ สอบที่มีมากเกินไปย่อมส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความเครียด และปิดกั้นโอกาสในการเรียนรู้ด้านอื่นๆ ด้วย ดังนั้น การพิจารณามาตรฐานหรือเกณฑ์ในการออกข้อสอบที่ ใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐานในการวัดระดับความรู้ของ ผู้เรียนทั้งประเทศ และออกข้อสอบในระดับชาติและ จัดการสอบเพียงครั้งเดียว อาจช่วยลดการสอบที่มีมาก เกินไป

3. การคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาควรพิจารณา รูปแบบของการสอบคัดเลือก ดังระบบการรับตรงของ ประเทศไทยที่ดำเนินการโดยสถาบันแต่ละแห่งนั้น จุดดี ของการสอบตรง คือ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีโอกาส สอบได้หลายครั้ง และมีโอกาสเลือกคณะ/สาขาวิชาได้ มากกว่า อีกทั้งสถาบันสามารถคัดเลือกผู้เรียนได้ตาม เงื่อนไขและมาตรฐานทางวิชาที่กำหนดไว้ แต่ข้อจำกัด ในระบบนี้คือ ความเสมอภาคทางการศึกษาโดยเฉพาะ มหาวิทยาลัยที่มีการแข่งขันกันสูง อีกทั้งการสิ้นเปลือง งบประมาณทั้งในส่วนของภาครัฐและผู้เรียน ดังเช่น ค่าใช้จ่ายในส่วนการดำเนินการสอบ และค่าใช้จ่ายใน การสมัครและการเดินทางของผู้เรียน ดังนั้น รูปแบบ ของการสอบอาจพิจารณาลดรูปแบบของการสอบ คัดเลือกให้น้อยลง ดังประเทศนิวซีแลนด์ที่มีรูปแบบ การรับตรงระบบกลางทั้งประเทศ และพิจารณาจะแน จากสำนักงานมาตรฐานคุณวุฒิการศึกษาแห่งประเทศ นิวซีแลนด์เพียงหน่วยงานเดียว นับเป็นอีกหนึ่งแนวทาง ที่น่าสนใจสำหรับการคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาต่อใน สถาบันอุดมศึกษาได้เป็นอย่างดี

4. การคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาควรมีการ จัดตั้ง หน่วยงานกลางหรือองค์กรกลางที่ดูแล

รับผิดชอบระบบการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาเพียงหน่วยงานเดียว แต่ครอบคลุมดูแลทั้งระบบการออกข้อสอบ ระบบการคัดเลือก ระบบการประเมิน ระบบการบริหาร และการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การคัดเลือกและการดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่องสอดคล้องเป็นระบบการทำงานเดียวกัน

5. วิธีการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาอีกวิธีหนึ่งที่น่าสนใจ [9] คือ การพิจารณาจำนวนชั่วโมงในการบริการชุมชน สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ Rigol (2003) ที่พบว่าวิธีการหนึ่งที่มหาวิทยาลัยนิยมนำมาตัดสินใจคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา คือ พิจารณาการทำกิจกรรมนอกเหนือจากหลักสูตรในโรงเรียน เช่น การบริการชุมชน เนื่องจากการบริการชุมชนแสดงให้เห็นถึงการมีจิตสำนึก จิตสาธารณะ มีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น ซึ่งถือเป็นความคาดหวังของสถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตนักศึกษาพึงมีในการช่วยเหลือชุมชน และสังคม

แนวทางดังกล่าวอาจเป็นเพียงข้อเสนอแนะเพื่อให้เห็นทิศทางการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่สามารถนำมาปรับใช้กับบริบทของประเทศไทยและเกิดประโยชน์อย่างสูงสุดต่อผู้ที่กำลังจะเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาต่อไป

บทสรุป

การคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงระหว่างการวางแผนกับการคัดเลือก สิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึงคือการจะคัดเลือกอย่างไรเพื่อให้เกิดความเป็นธรรม ประหยัด ลดความซ้ำซ้อน มีระบบการบริหารที่ดี จึงจะทำให้ระบบการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาเกิดประสิทธิภาพได้

เอกสารอ้างอิง

1. สมาคมอธิการบดีแห่งประเทศไทย , กระทรวงศึกษาธิการ. ระเบียบการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาประจำปีการศึกษา. กรุงเทพฯ : สทอ; 2558.
2. International Bureal of Education. World Data on Education. Retrieved September 20, 2015, from http://www.ibe.unesco.org/fileadmin/user_upload/Publications/WDE/2010/pdfversions/New_Zealand.pdf
3. สมาคมอธิการบดีแห่งประเทศไทย , กระทรวงศึกษาธิการ. การคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาระบบกลาง และเคลียริงเฮาส์. สืบค้นเมื่อ 10 สิงหาคม 2558, จาก <http://www.aupt.or.th/info.php>.
4. Universities New Zealand. The University Entrance Standard. Retrieved August 20, 2015, from <http://www.universitiesnz.ac.nz/studying-in-nz/domestic>.
5. New Zealand Qualifications Authority. Studying in New Zealand. Retrieved August 22, 2015, from <http://www.nzqa.govt.nz/studying-in-new-zealand/secondary-school-and-ncea/>.
6. Massey University. Admission application and enrolment. Retrieved August 25, 2015, from http://www.massey.ac.nz/massey/admission/admission_home.cfm.
7. New Zealand Qualifications Authority. Understanding New Zealand qualifications. Retrieved August 22, 2015, from <http://www.nzqa.govt.nz/studying-in-new-zealand/understand-nz-quals/>.
8. New Zealand Qualifications Authority. New Zealand Qualifications Framework. Retrieved August 25, 2015, from <http://www.nzqa.govt.nz/studying-in-new-zealand/understand-nz-quals/nzqf/>.
9. สิทธิกร สุมาลี. "การคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาประเทศสหรัฐอเมริกา." วารสารวิชาการ สถาบันการพลศึกษา. 4(2): 95-106; 2555.